

התכנית למדעי הרוח הדיגיטליים

212.8330 העבר בעיניים דיגיטליות

ד"ר סיני רוסיניק

סמסטר ב', יום ד', 10:00 – 12:00, שיעור, 2 נ"ז

ההיסטוריה אינה מה שהייתה פעם; גם אם בכל דור דור אפשר לומר זאת, על אחת כמה וכמה הדבר נכון בראשיתו של העידן הדיגיטלי, כאשר התעודות והטקסטים, ראשונים כמשניים, עוברים מן הארכיונים אל הפורמטים הדיגיטליים השונים והחוצה אל הרשת; כאשר ההפניה למקורות עברה מהערת השוליים אל ההיפר-קישור; כאשר אפשר לטייל בין עמודי הפורום הרומי משנת 400 בדגם תלת ממדי, לתכנן מסע פרדות לקונסטנטינופול על גבי מפת העולם העתיק, או לצפות בגבולות המשתנים באלף האחרון באירופה בסרטון של כמה דקות. בקורס המוצע נכיר כלים לעיבוד, ניתוח והצגה של נתוני מחקר תוך התבוננות ביקורתית בהשלכות שיש לשיטות הדיגיטליות בשדה מחקר והוראת ההיסטוריה. הקורס ישלב הצגת פרויקטים ושיטות ודיון בהם עם התנסות מודרכת בכלים ופרוייקט אישי מונחה. הציון יורכב ממטלות שיינתנו בין השיעורים ומעבודה אישית.

212.8336 מה עושים עם ידע: איסוף יצוג והצגה דיגיטלי

ד"ר יעל נצר, ד"ר אליעזר באומגרטרן

סמסטר ב', יום ד', 12:00 – 16:00, סמינר, 2 נ"ז

מטרת הסמינר היא ללוות תלמידות.ים בפיתוח ומימוש של שאלת מחקר מתחום מדעי הרוח על ידי שימוש בכלים ומתודולוגיות מהתחום החישובי, תוך התייחסות ביקורתית אל תהליך הלמידה החשיבה ושל התוצר. ההתפתחויות בעולם החישובי ודיגיטציה בתחום מדעי הרוח משנים את תחום הלמידה, היצירה המחקרית והצגת המידע בתחום ועל הסטודנט והחוקר להכיר את האפשרויות הרבות הפרוסות לפניו בתחום זה. העיסוק במדעי הרוח הדיגיטליים מעלה את השאלה האם עלינו להמשיך לחשוב בקטגוריות שנכפו עלינו לכאורה מתוך המציאות הפיזית (כדוגמת 'ספר יכול להימצא על מדף אחד בלבד') כאשר בפועל, בייצוג הדיגיטלי, איננו מוגבלים לקטגוריה יחידה. מעבר לכך, האם הקטגוריות הנבחרות משקפות את נקודת המבט המסוימת של מי שייצר אותה (ההגמוניה וכו'), או שהיא נגזרת מתוך הנתונים? מאידך, האם נתונים הם באמת 'אובייקטיביים'? הקורס יהיה מורכב משיעור תיאורטי והתנסות מעשית. במרכז הקורס, יעמוד פרויקט אותו יתבקשו התלמידים לממש, החל מזיהוי החומרים המקוריים מתחום מדעי הרוח, דרך הכנתם לייצוג דיגיטלי, עיבודם והצגתם. לשם כך, התלמידים ישתמשו בכלים חדשים, או מוכרים להם. התלמידים יתבקשו להציג את תהליך העבודה על הפרוייקט, תוך דיון בשאלות מתודולוגיות הנוגעות לתחום.

212.8334 ערים עתיקות בעולם הדיגיטלי

ד"ר סוטה מצקביץ

סמסטר ב', יום ד', 16:00 – 18:00, סמינר, 2 נ"ז

הערים הקדומות אשר נבנו מהאלף הרביעי לפני הספירה ועד לשלהי העת העתיקה, מדהימות אותנו בגודלן וביופיין. מחקר הערים והעירור הוא נושא מרתק שמתבסס על שרידים ארכאולוגיים, מקורות כתובים, מפות ותיאורים אמנותיים. הכלים הדיגיטליים ושיטות המחקר החדשניות שעומדים לרשות החוקרים היום מאפשרים לשאול שאלות חדשות, לעבד ולהציג כמויות גדולות של נתונים, ולדלג בקלות בין קנה מדה שונים. במהלך הקורס "נטייל" בערים הגדולות והיפות של פעם, תוך כדי היכרות עם כלים דיגיטליים ומאגרי מידע ממוחשבים שמאפשרים לחקור את ההיבטים השונים של החיים האורבניים: היקף ותכנון הערים, אדריכלות עתיקה, חיי יום-יום, מנהל ושלטון. הקורס יכול להציע הרצאות אורח של המומחים במדעי הרוח הדיגיטליים: הכתב העתיק, מיפוי ומפות, עיבוד טקסטים ועוד.

החוג ללימודי המזרח התיכון והאסלאם

<p>106.2406 מבוא לאימפריה העות'מאנית פרופ' יובל בן-בסט סמסטר ב', מתוקשב, 4 נ"ז קורס מבוא זה מציג סוגיות נבחרות בהיסטוריה של האימפריה העות'מאנית מאז הקמתה במאה ה-13 ועד קריסתה בסוף מלחמת העולם הראשונה.</p>
<p>106.3606 תרבות, פוליטיקה וחברה בסוריה המודרנית פרופ' פרומה זקס סמסטר ב', יום ג', 14:00 – 16:00, סמינר, 6 נ"ז הקורס יעמוד על השינויים החברתיים, הפוליטיים, הכלכליים והתרבותיים שעברו על החברה הסורית החל מסוף המאה ה-19 ועד ימינו אנו. הקורס יעמוד על הסיבות שהובילו את הפיכתה של החברה הסורית לחברה לאומית מודרנית וכן על הסיבות המקשות על קיום חברה זו.</p>
<p>106.2644 פלסטין/א"י במאה ה-18: המנהיגות פרופ' מחמוד יזבק סמסטר ב', יום ה', 12:00 – 16:00, שיעור, 4 נ"ז הקורס יידון בעלייתו של דאהר אל-עומר לשלטון, בתרומתו לשינויים במבנה החברה, ובתרומתו לפיתוח הארץ. כמו כן נדון ביורשו של דאהר ובהשפעותיו על פיתוח הארץ והמשך התהליכים שהתחוללו בימי קודמו.</p>
<p>106.3309 דמוגרפיה כלכלה ומהפכה במזה"ת פרופ' און וינקלר סמסטר ב', יום ב', 08:00 – 12:00, סמינר, 4 נ"ז ההפיכות הצבאיות במזרח התיכון בשנות ה-50 וה-60 של המאה ה-20 נשאו בחובן לא רק שינוי פוליטי עמוק, אלא גם שינוי כלכלי-חברתי מקיף. הן יצרו טיפוס חדש של מדינה במרחב הערבי: מדינה טוטליטרית בעלת משטר כלכלי-חברתי סוציאליסטי. היה זה תור הזהב של הסוציאליזם הערבי. היו אלו משטרים שנוהלו על ידי קציני צבא צעירים שהנחילו מדיניות כלכלית של "צדק חברתי" בדמות הסוציאליזם הערבי ששם לו למטרה להעלות את רמת החיים של השכבות הנמוכות באוכלוסייה. משטרי הקצינים, בניגוד למשטרים הקודמים, זכו לאהדה רבה בקרב השכבות הנמוכות באוכלוסייה. שישה עשורים לאחר שמשטרים אלו עלו בסערה, הם נפלו אחד אחר השני כמגדל קלפים במסגרת מה שזכה לכינוי "האביב הערבי".</p>
<p>106.3048 איראן בעת החדשה: איראניות, אסלאמיות ד"ר סולי שאהוור סמסטר ב', יום א', 12:00 – 16:00, סמינר, 6 נ"ז לאחר רקע קצר על איראן מהתקופה הפרה-אסלאמית ועד לסוף שלטון שושלת זנד, הקורס יתמקד בתולדות איראן מאז עליית שושלת קאג'אר לשלטון ועד ימינו, וידון במגמות, בעיות, וסוגיות מרכזיות בקורותיה של איראן מסוף המאה השמונה-עשרה ועד לראשית המאה העשרים ואחת. בין השאר ייבחנו השפעתם של תהליכים ומגמות מרכזיים כגון מעמד האסלאם ואנשי הדת, התפתחות המדינה ומוסדותיה, רפורמה ומודרניזציה, התמערבות והיחס למערב, מעורבות והשפעת המעצמות הזרות, זכויות אדם, התפתחות חברה אזרחית, ועוד. כמו-כן, נדון בתחומים הפוליטי, החברתי, הכלכלי, הדתי והתרבותי באיראן במהלך התקופה הנ"ל, בעיקר מזווית הראייה של מסורת מול שינוי.</p>
<p>106.2059 כלכלת המזרח התיכון פרופ' און וינקלר סמסטר ב', יום ד', 08:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז נושאי הקורס: הקורס יבחן מושגי יסוד בכלכלת המזרח התיכון כגון גידול אוכלוסין, תוצאות גידול האוכלוסין המהיר, מדיניות דמוגרפית, סחר פנים ערבי, סחר בין לאומי במזרח התיכון, תעשיית הנפט, חקלאות, עובדים זרים, תעשיית התיירות, מדיניות כלכלית, כלכלה אסלאמית, כלכלת מלחמה ושלום, אביב ערבי.</p>
<p>106.2422 הנהצ'ה הערבית: נשים ילדים ורגשות פרופ' פרומה זקס סמסטר ב', יום א', 08:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז תקופת הנהצ'ה הערבית, תקופה בה חלה התעוררות ערבית בין המחצית השנייה של המאה ה-19 ועד מלחמת העולם השנייה, נתפסת כתקופת מעבר חשובה בה השתנתה החברה הערבית מחברה בעלת מאפיינים מסורתיים לחברה מודרנית. הקורס יציג את הישגי התקופה במגוון התחומים, אך בעיקר יתרכז בשינויים שהביאה התקופה במעמד הנשים והילדים בחברה הערבית.</p>
<p>106.2036 פרקטיקום החברה הערבית בישראל, סדנא</p>

<p>ד"ר עידו שחר סמסטר ב', יום ד', 14:00 – 18:00, פרקטיקום, 4 נ"ז</p> <p>קורס ייחודי זה מבקש לערוך לסטודנטים היכרות מעשית עם המיעוט הערבי-פלסטיני בישראל. הקורס יסקור את התהליכים שעבר המיעוט הזה מאז מלחמת 48' ועד ימינו אנו, במבט משולב – הן על תהליכים פנים-קהילתיים והן על תהליכים המתקיימים במישור היחסים שבין הרוב היהודי ומוסדות המדינה, ובין הקהילה הערבית בישראל. מוקד העיסוק של הקורס לא יהיה, עם זאת, ידע אקדמי גרידא, אלא מפגש והיכרות בלתי אמצעיים עם מרחבי פעולה שונים, בהם נאלצים בני ובנות המיעוט הערבי בישראל למצוא את דרכם: שוק העבודה והתעסוקה (מגזר ציבורי ומגזר פרטי); ארגוני חברה אזרחית; מפגשים עם מנגנוני מדינה, ועוד.</p> <p>הסטודנטים בקורס ישובצו, לפי בחירתם, לשלושה חודשי התנסות (ארבע שעות שבועיות) בארגונים שונים, ויתבקשו לאחר מכן להציג רפרטים על חוויותיהם ותובנותיהם מנסיון זה. רפרטים אלו יוצגו ביום של החוג ללימודי המזרח התיכון והאסלאם.</p>
<p>106.2733 מחנכים ומהפכנים אחרים:חינוך ושינוי חברתי ד"ר יהונתן חיים פורס סמסטר ב', יום ג', 14:00 – 18:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>הקורס בוחן את ההתפתחויות הדרמטיות בתחום החינוך במזרח התיכון בין השנים 1811-1956. התפתחויות אלו יבחנו תוך שימת דגש על שינויים תרבותיים, פוליטיים וכלכליים שהתחוללו באזור בשנים אלה.</p>

החוג ללימודים רב-תחומיים
<p>212.1330 מעגל השנה היהודי-חגי האביב והקיץ ד"ר יוסי שטמלר סמסטר ב', יום ג', 14:00 – 16:00, שיעור, 2 נ"ז</p> <p>לוח השנה העברי גדוש בחגים ובמועדים. הקורס יעסוק בהתפתחות של החגים והמועדים, החל מהתורה שבכתב, דרך תקופת חז"ל, ועד ימינו אלה. כל חג נושא בתוכו עולמות תוכן עשירים ומגוונים, שגם הלכו והשתנו במהלך הדורות, בהתאם לנסיבות היסטוריות שונות ומגוונות. המעקב אחרי תכנים אלה ואחרי השינויים שעברו מתקופה לתקופה, הוא מעקב מרתק, סגוני ומעשיר.</p>
<p>212.1782 סוגיות בחברה הישראלית ד"ר סבסטיאן קלור סמסטר ב', יום ג', 16:00 – 18:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>הקורס יתמקד בתמורות העיקריות: דמוגרפיות, כלכליות-חברתיות ופוליטיות שחלו בחברה הישראלית מאז התהוותה ועד היום בעזרת ארבעה צירים מרכזיים: עלייה, הגירה ופליטות בתקופת היישוב ובתקופת המדינה, התפתחות המשטר ופוליטיקה במדינת ישראל; השסעים הפנימיים בחברה הישראלית והסיכסוך הערבי הישראלי. המטלה: מבחן סופי /עבודה.</p>
<p>212.2141 אהבה ומלחמה בספרות היוונית בעידן הקלאסי ד"ר אנג'ליק מריה קומנודי סמסטר ב', יום ה', 12:00 – 16:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>הקורס נועד להקנות ידע על ההשפעה של יצירות המופת של הומרוס, האודיסאה והאיליאדה. כיצד אחד מעמודי התווך של הספרות היוונית העתיקה הטביע את חותמו על המחשבה והספרות המערבית עד ימינו. הקורס יתמקד במיוחד סביב הסוגיות אהבה, מלחמה וכיבוש במסעות בשתי יצירות אלה. במהלך הקורס נבחן שאלות, נושאים ורעיונות שיעלו תוך כדי הלמידה. ונבדוק כיצד הם מופיעים בספרות, באמנות ובאורח החיים המערביים</p>
<p>212.2242 יחסים בינאישיים ד"ר עמליה מרקיביץ' סמסטר ב', יום ה', 10:00 – 14:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>הקורס עוסק בקשרים ויחסים בינאישיים, ומנסה להתמודד עם מגוון של תיאוריות, גישות ומחקרים בנוגע ליחסים בין בני אדם. במהלך הקורס נפגוש את השאלות "הבוערות" בתחום, נסקור את התיאוריות והמחקרים המרכזיים, ונסה לסכם מה ידוע לנו כיום על האופן שבו אנחנו יוצרים קשרים בינאישיים.</p>
<p>212.2645 על חסך ועבריינות ד"ר אפרי בר נדב</p>

<p>סמסטר ב', יום ב', 12:00 – 16:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>הקורס יעסוק בתיאוריות פסיכולוגיות שונות הנוגעות לעבריינות וסטייה, מתחומי ההתפתחות, האישיות והפסיכולוגיה החברתית. ניגע בתיאוריות הדחף הפסיכואנליטית, ובעקבותיה בפסיכולוגיה האני, תיאוריות יחסי אובייקט, פסיכולוגיית העצמי ותפיסות התנהגותיות וקוגניטיביות, בהקשרים של למידה וענישה. ההוראה תיעשה באמצעות הרצאות, הקרנת שירים וסרטונים, וקריאת החומר המלווה. דרישות הקורס ומבנה הציון • סיכום מאמר, ושליחתו אליי בכדי שיועלה עבור שאר הסטודנטים (20% מהציון הסופי). • עמידה במבחן בסיום כל סמסטר (80% מהציון הסופי).</p>
<p>212.2646 כתות ופשיעה ד"ר חוה דיין סמסטר ב', יום ה', 16:00 – 18:00, שיעור, 2 נ"ז הקורס יחקור מאפיינים חברתיים, תרבותיים, משפטיים וקרימינולוגיים של כתות. בקורס ננתח אספקטים אמפיריים ותיאורטיים הקשורים בתופעה הקרימינולוגית של פשיעה בקרב כתות.</p>
<p>212.2898 מבט פסיכולוגי-תרבותי על אמהות ד"ר חני שראלי סמסטר ב', יום ד', 10:00 – 12:00, שיעור, 2 נ"ז</p>
<p>212.2868 מנהיגות ותיקה עסקית ד"ר גלית ברנשטוק סמסטר קיץ, יום ג', 16:00 – 20:00, שיעור, 4 נ"ז מהם הערכים המרכזיים של מנכ"לים של ארגונים גדולים במשק הישראלי? כיצד באים הערכים האישיים של מנכ"לים לידי ביטוי בניהול של הארגון? מה ההשפעה של מערכת הערכים האישית של המנכ"לים על התרבות האתית בארגון? התנהגות אתית של מנהיגים בארגונים תלויה בסביבה התחרותית עסקית בה הם פועלים גם כמו גם ביכולות מנהיגותיות ובמערכת הערכים של המנהלים. להתנהגות האתית של מנהיגים עסקיים יש השפעה מכרעת על התרבות האתית של הארגון כמו גם השלכות משמעותיות על הסביבה החיצונית – לקוחות, ספקים, קהילה וסביבה פיזית. מכאן החשיבות להבין מה מניע את ההתנהגות האתית של מנהיגים עסקיים וכיצד ניתן להקטין את ההשלכות השליליות האפשריות של התנהגות לא אתית של מנהלים. מטרת הקורס: הבנת תפקיד הערכים בעיצוב התנהגות אתית של מנהלים, הבנת ההשפעה של מנהלים על תרבות אתית והתנהגות אתית של כלל חברי הארגון, הבנה של כשלים אתיים בניהול ארגונים – השלכות אפשריות ודרכים לצמצום נזקים לא החיצונית.</p>

החוג לפילוסופיה	
<p>107.1624 חשיבה ביקורתית פרופ' יונתן ברג סמסטר ב', מתוקשב, 4 נ"ז הקורס עוסק בכיצד לזהות, להציג, לבחון, ולבנות טיעונים, על בסיס מושגי היסוד של הלוגיקה. התלמידים ירכשו כלים להתמודד באופן ביקורתי עם טיעונים בכל התחומים. הקורס לגמרי מתוקשב. גרסה זו של הקורס מועברת בעברית.</p>	
<p>107.1626 חשיבה ביקורתית פרופ' יונתן ברג סמסטר ב', מתוקשב, 4 נ"ז Critical Thinking--Online הקורס עוסק בכיצד לזהות, להציג, לבחון, ולבנות טיעונים, על בסיס מושגי היסוד של הלוגיקה. התלמידים ירכשו כלים להתמודד באופן ביקורתי עם טיעונים בכל התחומים. הקורס לגמרי מתוקשב. גרסה זו של הקורס מועברת בעברית.</p>	
<p>107.3741 מוסר ומלחמה פרופ' דני סטמן סמסטר ב', יום א', 10:00 – 14:00, שיעור, 4 נ"ז מטרת הקורס לדון בשאלות שונות הקשורות במעמד המוסרי של מלחמות: האם ניתן בכלל להצדיק מוסרית יציאה למלחמה, ואם כן באלו תנאים? האם יש הגבלות מוסריות על מה שמתיר לעשות בלחימה ואם כן מה הבסיס להן? האם חיילי האויב וחיילינו שלנו שווים מבחינת זכויותיהם המוסריות? האם אזרחי האויב ואזרחינו שווים מבחינה מוסרית? הקורס יעסוק הן במלחמות "מסורתיות" והן במלחמות חדשות (המכונות לעתים מלחמות "אסימטריות") ובטרור.</p>	
<p>107.3125 גילנות ומוסר</p>	

<p>פרופ' שאול סמילנסקי סמסטר ב', יום א', 14:00 – 18:00, שיעור, 4 נ"ז</p>
<p>107.2018 מבוא לפילוסופיה אנליטית ד"ר גיל שגיא סמסטר ב', יום ב', 16:00 – 18:00, שיעור, 4 נ"ז נבחן את מקורות הזרם האנליטי בסוף המאה התשע-עשרה ותחילת המאה העשרים. הזרם האנליטי מתאפיין בשימת דגש על בהירות ודיוק, בהתמקדות בשפה, ובשימוש בכלים לוגיים ומתמטיים. בין היתר, נקרא עבודות של פרגה, ראסל וויטגנשטיין, ושל הפוזיטיביסטים הלוגיים על אנליזה, ספקנות, אמפריציזם ועוד.</p>
<p>107.2016 גוף ונפש בפילוסופיה ובספרות ד"ר סם לבנס סמסטר ב', יום ב', 18:00 – 20:00, שיעור, 4 נ"ז</p>
<p>107.3622 לוגיקה מתקדמת ד"ר גיל שגיא סמסטר ב', יום ג', 10:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז קורס זה עוסק במושגים של אמת, הוכחה ותקפות מזווית פורמלית. נלמד מושגי יסוד בתורת הקבוצות, אינדוקציה מתמטית ורקורסיה. משם נמשיך ללימוד של לוגיקה פסוקית ולוגיקה מסדר ראשון, כאשר מוקד העניין יהיה בתכונות מטא-לוגיות כגון שלמות, נאותות וקומפקטיות. ככל שהזמן יתיר זאת, ניגע בנושאים מתקדמים כגון לוגיקה מסדר שני ואי-שלמות. הקורס יכלול הרצאה ותרגיל.</p>
<p>107.3687 פילוסופיה של המוות ד"ר סם לבנס סמסטר ב', יום ג', 14:00 – 16:00, שיעור, 4 נ"ז</p>
<p>107.3038 פילוסופיה של המדעים פרופ' מאיר חמו סמסטר ב', יום ג', 14:00 – 18:00, סמינר, 4 נ"ז</p>
<p>107.2410 רגשות בחיי היום יום פרופ' אהרון בן זאב סמסטר ב', יום ד', 12:00 – 14:00, שיעור, 2 נ"ז מהו רגש? ערך הרגשות, הכוונת רגשות, אהבה רומנטית, אהבה זמן, פשרות רומנטיות, בחירת בן-זוג, אהבה ונישואין, מערכות יחסים מיניות, מגורים משותפים לפני החתונה, יחסים באינטרנט, אי שוויון וקנאה, מגוון וגמישות, נישואין פתוחים ופוליאמוריה; עתיד האהבה הרומנטית.</p>
<p>107.3060 סוגיות נבחרות בפילוסופיה של הלשון פרופ' יונתן ברג סמסטר ב', יום ה', 12:00 – 16:00, סמינר, 4 נ"ז</p>
<p>107.3057 האתיקה הניקומאכית ד"ר אריאל מירב סמסטר ב', יום ה', 10:00 – 14:00, שיעור, 4 נ"ז</p>

החוג להיסטוריה של עם ישראל

104.1018 אוריינות מידע וכלים בתולדות ישראל

ד"ר מיכה פרי

<p>סמסטר ב', מתקשב, 2 נ"ז</p> <p>קורס זה מבוסס על הקורס 'אוריינות מידע' של בית ספר להיסטוריה והספרייה ומטרתו להעניק לסטודנטים שליטה מלאה במיומנויות מידע, הכלולות איתור, מיקוד, הערכה ובקורת של החומרים בהם הוא משתמש. בנוסף הקורס יכשיר תלמידים לכתיבת עבודות אקדמיות: בחירת נושא, הצבת שאלת מחקר, שאלות משנה ותרגילי ניסוח וכתיבת טיעונים. הקורס הוא מתקשב והתלמידים יכולים למלא את המטלות בזמן החופשי.</p>
<p>104.1020 מבוא לתולדות היהודים בתקופת המשנה והתלמוד</p> <p>ד"ר הלל נוימן</p> <p>סמסטר ב', מתקשב, 2 נ"ז</p> <p>הקורס מוקדש להיסטוריה המדינית, החברתית והתרבותית של היהודים בארץ ישראל ובתפוצות לאחר ימי הבית השני, משלהי המאה הא' לספירה ועד לעליית האיסלאם במאה הז' לספירה. בין הנושאים שיידונו: השלטון הרומי-ביזנטי בארץ ישראל; עליית מעמד החכמים והנשיאות; מרד בר כוכבא; הלניזם בארץ ישראל; יחסי יהודים ונוצרים; הפזורה היהודית במצרים ובבל.</p>
<p>104.1025 תרגיל קריאה במקורות מימי הביניים</p> <p>ד"ר מיכה פרי</p> <p>סמסטר ב', יום ג', 08:00 – 10:00, שיעור, 2 נ"ז</p> <p>קורס זה הוא המשך לקורס המבוא, הקורס נועד לקריאה מדוקדקת של מקורות נבחרים מחיי היהודים בימי הביניים. מטרת הקורס לאפשר לתלמידים מגע ראשוני ובלתי אמצעי עם המקורות ההיסטוריים ולתת להם את כלי הניתוח בהם משתמשים היסטוריונים כדי ללמוד היסטוריה ולהסיק מסקנות ממקורות אלו. כך הקורס גם יציג ויכוחים מתודולוגיים בנוגע למשמעות המקורות השונים. בקורס נסקור סוגיקורות שונים: ספרות חוק, פולמוס, שו"ת, אגדה, מסמכים, פולקלור וגם פיסול ואמנות.</p>
<p>104.2485 שורשי יניקה - ארון הספרים היהודי</p> <p>ד"ר משה לביא</p> <p>סמסטר ב', יום ג', 10:00 – 14:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>בקורס פנורמי זה נתודע אל ארון הספרים היהודי דרך המפגש הבלתי-אמצעי עם הכתובים, מן המקרא והספרות החיצונית, דרך ספרות חז"ל והספרות המיסטית הקדומה, עבור להגות והספרות היהודית בימי הביניים, ועד ליצירה היהודית המתעשרת ומתגוננת בעת החדשה. הקורס יילמד במתכונת של פדגוגיה דיאלוגית, שבה ניתנת חשיבות ללימוד בית-מדרשי בקבוצות ובחברותא, המהלכת בין הקריאה האקדמית והביקורתית בטקסטים בהקשריהם ההיסטוריים לבין ההיכרות עם הטקסטים כסוכנים פעילים ורלבנטיים בחברות היהודיות מזמן כתיבתם ועד להווה.</p>
<p>104.2016 הספרות העברית החדשה כתיבת תהודה היסטורית</p> <p>ד"ר נורית פיינשטיין</p> <p>סמסטר קיץ, יום ג', 08:00 – 10:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>הספרות העברית החדשה הינה כלי חשוב ביותר לביטוי השקפות ורעיונות. היא המעצבת את מחשבת בני הדור, פעמים רבות אף יותר מן ההגות השיטתית, תוך שהיא מעניקה לדברים מסגרת אפית או לירית. בהיותה נדבך נוסף בבניין המחשבה היהודית, היא מתמודדת, כדרכם של ההוגים בדורות שקדמו לה, עם שאלות השעה, תוך שהיא מנהלת שיח לשוני ורעיוני עם ענפי המחשבה היהודית לדורותיה, למן המקרא ועד ההגות בת זמנה. במהלך הקורס נבחן אירועים הסטוריים, תהליכים תרבותיים ומאבקי זהות שעברו על עם ישראל בדורות האחרונים, כפי שהללו משתקפים ביצירות ספרות עבריות מז'אנרים שונים ונתחקה אחר רעיונות, גלגוליהם ודרכי עיצובם במחשבה היהודית לדורותיהן. בשאלות של זהות, אישית וקבוצתית, בעולם משתנה. ובהתמודדות על צביונם של החיים היהודיים בקו התפר שבין העולם המסורתי "הישן" בגולה, לבין ההווה המתחדשת בהתיישבות הצומחת בארץ-ישראל.</p>
<p>104.2419 מתפיסת עולם למדיניות השמדה</p> <p>ד"ר סבי קלור</p> <p>סמסטר קיץ, מתקשב, 4 נ"ז</p> <p>בחלקו הראשון הקורס מתמקד בניחות העקרונות האידיאולוגיים של הנאצים בעזרת מקורות היסטוריים ראשוניים שונים ומגוונים. בחלקו השני של הקורס יבחן היישום הלכה ולמעשה של אותם עקרונות בתחומים וברבדים שונים בעזרת דמויות שונות של רוצחים.</p>
<p>104.2450 מבוא ליהדות ארה"ב</p> <p>ד"ר דויד ברק-גורודצקי</p> <p>סמסטר קיץ, מתקשב, 2 נ"ז</p> <p>הקהילה היהודית בארצות הברית, שהיא כיום המרכז היהודי השני בגודלו בעולם, מהווה דגם ייחודי של קיום יהודי</p>

בתפוצות. יהודי ארצות הברית משולבים בחברה האמריקאית תוך שגשוג חברתי וכלכלי, ויחד עם זאת מתמודדים עם אתגרים ייחודיים לקיום היהודי בחברה ליברלית. כיצד הגיעו למעמדם המיוחד? מה בסביבה האמריקאית אפשר את השתלבותם? ומהם המאפיינים העכשוויים של הקהילה היהודית בארצות הברית? הקורס סוקר באופן פנורמי את ההיסטוריה של היהדות האמריקאית, תוך התמקדות בהיבטים חברתיים, פוליטיים, תרבותיים ודתיים. דגש מיוחד יושם על הקיום היהודי אמריקאי במאה העשרים – ובפרט ההגירה הגדולה, התפתחות הזרמים הדתיים, היחס לציונות ובהמשך למדינת ישראל והמאבקים החברתיים שעיצבו את זהותה התרבותית והפוליטית של הקהילה היהודית.

החוג למחשבת ישראל

116.1041 מבוא למחשבת ישראל: מיסטיקה ופילוסופיה

ד"ר סדריק כהן סקלי וד"ר רות קרא

סמסטר ב', מתוקשב, 4 נ"ז

מלחמות ה', מערכת האלוהות, פרדס רימונים, שיחות על אהבה, ועוד. נעמוד על התפתחות תפיסת המיתוס מהמדרש המוקדם למאוחר, מהמיסטיקה הקדומה וספרות ההיכלות לקבלה, ומקבלת ימה"ב לצפת של המאה ה-16. מן ההבט הפילוסופי, הקורס יצייר את קווי ההתפתחות והדעיכה של הפילוסופיה היהודית של ימי הביניים עד להגותו של שפינוזה. הקורס נבנה מתוך דיאלוג בין ד"ר סדריק כהן סקלי שמתמחה בפילוסופיה של ימה"ב והעת החדשה לבין ד"ר רות קרא איונוב קניאל שמתמחה במיסטיקה וקבלה. השיעורים נבנו כחטיבות נושאיות במטרה לחשוף את צירי המפגש בין התחומים, וכן את נקודות המתח והפולמוס, כך למשל בנוגע לתפיסת האלוהות, טבע האדם, הבריאה והגאולה.

116.2223 אקזיסטנציאליזם יהודי

ד"ר יוסי שטמלר

סמסטר ב', יום ב', 18:00 – 20:00, שיעור, 2 נ"ז

הקיום האנושי כולל בתוכו שאלות בנוגע ל: תכלית החיים, אלוהים, אמונה, פחד, מוות, תקווה, חברות ועוד ועוד. בעת החדשה נוצר זרם פילוסופי שנקרא 'אקזיסטנציאליזם' אשר מיקד את עיוניו בקיום האנושי. גם בהגות היהודית מצויים הוגים שהקדישו לנושאים אלה את מיטב כישורונם; בהוגים אלה יעסוק הקורס.

116.2906 תפיסות התפוצה היהודית והגלות במאה ה-20

ד"ר סדריק כהן סקלי

סמסטר ב', יום ד', 12:00 – 14:00, שיעור, 2 נ"ז

בקורס נבחן בצורה תיאורטית והיסטורית את השאלה הגלות והתפוצה היהודית במאה העשרים ובתחילת המאה ה-21. נבקש לבחון את התפיסות והמשמעויות השונות של "הגלות" במדינת ישראל ובעיקר מחוץ לה, ואת מחשבתם של הוגים יהודים במקומות שונים הנוגעת לחיי העם היהודי כעם שחלקו הגדול חי בכל רחבי העולם, אך שומר על זיקות שונות עם ארץ-ישראל ועם מדינת ישראל.

החוג למקרא

101.6415 עיונים בהסטוריוגרפיה מקראית

פרופ' גרשון גליל

סמסטר ב', יום ד', 10:00 – 14:00, שיעור, 4 נ"ז

הקורס יתמקד ביצירה הדוֹיטרונומיסטית: היקפה, אחדותה, ותכניה. יקוימו דיונים. בתהליך ההתהוות של ספרי דברים, יהושע, שופטים, שמואל, מלכים וירמיה, ויבחנו דרכי עבודתו של הדוֹיטרונומיסט, זמנו, תכלית חיבורו, יחסו למקורותיו, והשקפותיו ההיסטוריוגרפיות והתיאולוגיות.

101.1015 מבוא למגילות מדבר יהודה

ד"ר ליאורה גולדברג

סמסטר ב', יום ד', 08:00 – 10:00, שיעור, 2 נ"ז

מבוא למגילות מדבר יהודה.

החוג ללימודי ישראל

<p align="right">115.2265 מבוא למאה ה-20 ד"ר משה נאור סמסטר ב', יום ג', 12:00 – 16:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>חלקו הראשון של קורס זה ידון בהיסטוריה של ארץ ישראל משלהי התקופה העות'מאנית ועד סיומה של תקופת המנדט הבריטי. חלקו השני של הקורס יעסוק בהיסטוריה של מדינת ישראל החל מהיווסדה ובמהלך שלושת העשורים הראשונים לקיומה. הקורס יבחן שלוש תקופות מרכזיות אלו תוך התמקדות בהיבטים פוליטיים, חברתיים, תרבותיים וביטחוניים. הקורס יבחן את מקורותיהם של האתוסים המרכזיים הישראליים, ואת האופן שבו הם ביטאו את מאפייני התפתחותה של החברה הישראלית. במסגרת הקורס נדון, בין השאר, בנושאים של הגירה, בניין אומה ומדינה, מלחמה וחברה, יחסי יהודים, מוסלמים ונוצרים, וכן נבחן את מקורותיהם של השסעים החברתיים והפוליטיים המרכזיים הקיימים בישראל. קורס זה יעסוק גם במקורותיה של האידיאולוגיה הציונית, את היחס שבין התנועה הלאומית היהודית לתנועה הלאומית הערבית הפלסטינית, ואת השפעתם על התפתחותה של ארץ ישראל בתקופת המנדט, כמו גם של מדינת ישראל. היבטים אלו יבחנו תוך הצבתה של ההיסטוריה הישראלית בהקשר של ההיסטוריה של המזרח התיכון וביחס להיסטוריה היהודית המודרנית.</p>
<p align="right">115.151 מבוא לגיאוגרפיה פיסית של ארץ-ישראל ד"ר נורית שטובר זיסו סמסטר ב', יום ג', 08:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>הכרת יסודות הגיאוגרפיה הפיסית של ארץ-ישראל: אקלים, גיאולוגיה וגיאומורפולוגיה. הק מציע כלים בסיסיים להבנת התהליכים אשר הביאו לעיצוב פני השטח תוך לימוד יחידות הנוף הבונות את חבלי הארץ השונים. חובה להירשם גם לתרגיל שמספרו 115.1512. חובות הקורס: בחינה, תרגילים ו-2 ימי סיור.</p>
<p align="right">115.1515 מבוא לחברה הישראלית פרופ' עוז אלמוג סמסטר ב', מתקשב, 4 נ"ז</p> <p>החברה הישראלית היא גלריה ססגונית של מגזרים הנבדלים זה מזה בדפוסים של טעם, מסורת והתניות התנהגותיות; במדדים כלכליים; במשתנים דמוגרפיים; בהשקפת עולם פוליטית, דתית ואידיאולוגית; בזהות עצמית ובמידת החשיפה להשפעות חיצוניות. הקורס יסקור את מאפייניהם של מספר מגזרים בחברה הישראלית ואת תהליכי השינוי שהם עוברים בשנים האחרונות. קורס מקוון: הקורס ינתן במתכונת של לימוד עצמי, שכוללת הגשת 4 מטלות לאורך הסמסטר (קריאה, צילום וצפייה בסרטים, קטעי וידאו ותמונות) מפגש שייקבע בהמשך.</p>
<p align="right">115.2265 ארץ-עיר: תל אביב בתקופת הישוב ד"ר גליה השרוני סמסטר ב', יום ג', 08:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז</p> <p>למן הקמתה ואל תוך שנות המנדט, היתה תל אביב המרחב הציבורי היהודי הגדול ביותר בארץ ישראל. רבים מן המהגרים והעולים וביניהם בעלי הון, אנשי רוח ואמנות ביקשו לקבוע בה את ביתם. במהלך הקורס יבחנו הגורמים שהביאו להיווצרותו של מרכז עירוני בתל אביב; תידון עמדתם של המוסדות הציוניים ביחס להתיישבות העירונית; ויסקרו אירועים מרכזיים בחיי העיר.</p>
<p align="right">115.2552 דורות של צעירים בישראל: מצבר ל-Y פרופ' עוז אלמוג סמסטר ב', מתקשב, 4 נ"ז</p> <p>דמותו של הצעיר היהודי- חילוני בישראל עברה שינוי דרמטי מתקופת הישוב ועד ימינו. היא הושפעה מתרומות תרבותיות שהתחוללו בחברה הישראלית ובה בעת השפיעה עליהן. הקורס יעסוק במאפייני הדורות השונים בחברה היהודית חילונית בישראל ובמשמעויות הסוציולוגיות של השינוי הדורי. אחר: קורס מקוון: הקורס ינתן במתכונת של לימוד עצמי, שכוללת הגשת 4 מטלות לאורך הסמסטר (קריאה, צילום וצפייה בסרטים, קטעי וידאו ותמונות).</p>
<p align="right">115.2568 הרעיון הציוני והקמת מדינת ישראל פרופ' גור אלרואי סמסטר ב', מתקשב, 4 נ"ז</p> <p>בקורס 'הרעיון הציוני ומדינת ישראל' נלמד על תולדות התנועה הציונית והמפעל הציוני בארץ ישראל מסוף המאה – 19 ועד הקמת מדינת ישראל. נתמקד בעיקרי האידיאולוגיה הציונית וכיצד היא מומשה בשלהי התקופה העות'מאנית ובשנות המנדט הבריטים בשנים 1919-1948. חובות הקורס בחינה.</p>
<p align="right">115.3499 קהילות ערביות ומוסלמיות בישראל: חברה ופוליטיקה ד"ר עידו זליקוביץ'</p>

<p>סמסטר ב', יום ג', 16:00 – 20:00, סמינר, 6 נ"ז</p> <p>מאז 1948 מתקיימת במדינת ישראל מערכת יחסים מורכבת בין רוב יהודי למיעוט ערבי המורכב מקבוצות שונות. במהלך הקורס נלמד להכיר את האתגרים העומדים בפני המיעוטים במדינת ישראל ונבחן אותם דרך חיי החברה, התרבות, ומבני הכוח הדתיים והפוליטיים. הקורס יחולק לשלושה חלקים עיקריים ויתנהל בגישה רב תחומית המשלבת בין הגישה ההיסטורית לתיאוריות מתחום מדעי המדינה והסוציולוגיה. בחלקו הראשון, הקורס יחשוף בפני הסטודנטים את ההיסטוריה הקהילתית והיבטים תיאולוגיים של העדות השונות המרכיבות את אוכלוסיית המיעוטים בישראל. בחלקו השני של הקורס ננתח את השיח הפוליטי של קהילות המיעוטים בישראל. חלק זה יוקדש לניתוח אבני הדרך המרכזיות שהשפיעו על עיצוב הזרמים הפוליטיים הקיימים בקהילות המיעוטים ובחברה הערבית בישראל מאז 1948 ועד היום, כולל דיון בתקופת הממשל הצבאי ובתפקידו של הסכסוך הישראלי-פלסטיני בתהליך זה. מקום נכבד יוקדש לבחינת המתח בין מדינת ישראל לאוכלוסייה הערבית על רקע בחינת מעמדה כקבוצת מיעוט אתנית במדינה יהודית ודמוקרטית. החלק השלישי יתמקד במגמות עכשוויות העוברות על קהילות המיעוטים בישראל בעידן של חשיפה בלתי אמצעית לתקשורת ההמונים. נדון בשאלות של ישראלחציה מול פלסטינחציה, ההתנגשות בין ערכים מסורתיים לחיים המודרניים, מרקם היחסים הבין עדתיים, הבעיות החברתיות המטרידות את החברה הערבית כמו ההתמודדות עם תופעת הפשיעה, ומערכת היחסים בין העולם הערבי לאזרחים הערבים במדינת ישראל. חובות הקורס: עבודה.</p>
<p>115.3488 ציונות: תיאוריה ומעשה</p> <p>ד"ר אסף יעקב שמיס</p> <p>סמסטר ב', יום ג', 08:00 – 12:00, סמינר, 6 נ"ז</p> <p>מטרת הקורס היא לסייע לסטודנטים לפתח הבנה מעמיקה של הזרמים השונים במחשבה הציונית, כמו גם של הגישות שהתפתחו כנגדם לאורך השנים. במהלך הקורס נבחן לעומק את תפיסת עולמם של פינסקר, הרצל, אחד-העם, הרב קוק, ז'בוטינסקי וכן גוריון. כמו כן, נבחן את תרומתם של הזרמים השונים בציונות לעיצוב מפת המפלגות בישראל והמערכת הפרלמנטרית הישראלית.</p>
<p>115.3547 טבע, בריאות ותרבות במזרח התיכון</p> <p>פרופ' אפרים לב</p> <p>סמסטר ב', יום ג', 12:00 – 16:00, סמינר, 6 נ"ז</p> <p>הקורס יעסוק בהתפתחות הרפואה והרוקחות במזרח התיכון בהקשר תרבותי ועל בסיס משאבי הטבע הקיימים באזור. הקורס יסקור נושאים אלה החל מהפריהיסטוריה, עבור דרך התרבויות הקדומות (מצרים, תנ"ך והמקורות היהודיים), דרך התקופה הקלאסית (יוון ורומא) וכלה בימי הביניים (הרפואה הערבית והרפואה באירופה בימי הביניים). בנוסף, ובמקביל, יילמד השימוש שעשו תושבי המזרח התיכון בצמחים, בעל חיים ומינרלים לשיפור בריאותם במהלך התקופות הנ"ל.</p>
<p>115.2381 ההגירה היהודית לארצות הברית ולארץ ישראל</p> <p>פרופ' גור אלרואי</p> <p>סמסטר קיץ, מתוקשב, 4 נ"ז</p> <p>הקורס עוסק מנקודת מבט השוואית בהגירה היהודית בסוף המאה ה-19 והמאה ה-20 לארה"ב ולארץ ישראל. הקורס מתוקשב, מטלות במהלך הסמסטר, בין שיעור לשיעור. בחינה בכיתה בסיום הקורס.</p>
<p>115.3549 ירושלים בין יהדות לנצרות - העת העתיקה</p> <p>ד"ר אורלי מזרחי</p> <p>סמסטר קיץ, יום ג', 12:00 – 16:00, סמינר, 6 נ"ז</p> <p>הקורס יעסוק בתולדות ירושלים מחורבן הבית הראשון (586 לפנה"ס) ועד הפיכתה לפטריארכיה החמישית של האימפריה הביזנטית הנוצרית (המאה החמישית לספירה). במסגרת הקורס נכיר את התהליכים שהשפיעו על עיצוב דמותה של ירושלים כעיר מקדש תחת השליטים השונים ששלטו בה, יהודים ולא יהודים. נעמוד על התפתחויות בנוף הפיזי והאנושי של העיר, נעקוב אחר השינויים במעמדה המדיני והמוניציפלי במעבר משלטון לשלטון, ונסה להתחקות אחר הדימויים של העיר בעולמן של היהדות והנצרות. בהמשך נלווה את ירושלים בתהליך התנצרותה בשלהי העת העתיקה.</p>

החוג להיסטוריה כללית

108.2805 הרפורמציה הפרוטסטנטית והעולם המודרני

ד"ר צור שלו

סמסטר ב', יום ב', 12:00 – 14:00 & יום ה', 08:00 – 10:00, שיעור, 4 נ"ז

<p>הרפורמציה של לותר, מאז צמיחתה בראשית המאה השש-עשרה ועד ימינו, עמדה במוקד הבסיסית של הרפורמציה תוך קריאה במקורות ראשוניים, מחקרי יסוד והתודעות לכוונים חדשים במחקר. לאורך הקורס נדון בהיבטים שונים של הרפורמציה ונסה להבין כיצד, 500 שנים מאוחר יותר, אנו עדין נתקלים בסימני המהפיכה החשובה הזו.</p>
<p>108.2880 מקומות ומרחבים באימפריה הרומית ד"ר משה בלידשטיין סמסטר ב', יום ב', 10:00 – 12:00 & יום ד', 10:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז על אף שהמרחב משפיע על חיינו באופן עמוק, אנחנו לרוב חיים בתוכו מבלי לתת עליו את הדעת. בקורס זה נכיר את האימפריה הרומית מהזוית המרחבית. כמונו, תושבי האימפריה חיו בתוך מרחבים רבים: ביתיים, משפחתיים, אזרחיים, דתיים, פוליטיים, תרבותיים, צבאיים, מסחריים, ועוד. כיצד הם עיצבו את המרחבים הללו, וכיצד המרחבים עיצבו אותם? איך המרחבים השתרגו זה בזה? כיצד אנשים נעו בתוכם, וכיצד הם חשו אותם? האם המציאות המרחבית שלהם היתה נתונה לשינויים היסטוריים, ואם כן, כיצד אפשר לעקוב אחרי שינויים כאלה?</p>
<p>108.2584 ימי הביניים בסרטים שעור מתקדם על תקופתי ד"ר נירה פנסר סמסטר ב', יום ב', 14:00 – 18:00, שיעור, 4 נ"ז מאז ועד היום, וזאת למרות תדמיתה השלילית של התקופה, ימי הביניים זכו למקום של כבוד בתעשיית הקולנוע ההוליוודית והאירופאית. למעשה, מתחילת הקולנוע, הסרטים המציגים את ימי הביניים תמיד היוו כלי רב עוצמה להטיח ביקורות על התקופה בה הופקו או להביע געגועים לעבר לרוב דמיוני. קורס זה מבקש לבחון את ייצוגיה השונים של תקופת ימי הביניים בקולנוע ההוליוודית והאירופאית ולפענח את פשרם העכשווי.</p>
<p>108.3445 אי שוויון באמריקה המודרנית ד"ר אלי קוק סמסטר ב', יום ג', 16:00 – 20:00, סמינר, 6 נ"ז ארה"ב כיום היא המדינה הכי לא שוויונית מבחינה כלכלית בעולם המערבי. איך זה קרה? סמינר זה יתמקד בשאלה זו בהקשר ההיסטורי הרחב של החברה האמריקאית. נלמד על ההשלכות החלוקתיות של החוקה, העבדות, המהפכה התעשייתית, פוליטיקה דמוקרטית, מלחמות עולם, השפל הגדול, תנועות לזכויות אזרח, הניוילברליזם האמריקאי, ועוד.</p>
<p>108.3450 מגפות עולמיות פרופ' יוסי ציגלר סמסטר ב', יום ג', 08:00 – 12:00, סמינר, 6 נ"ז כיצד מאירה ההיסטוריה של מגפות עולמיות את ההתנסות הנוכחית שלנו עם פנדמיית COVID 19 (קורונה)? האם ניתן פנדמיות הן נקודות מפנה בהיסטוריה הגלובאלית? הקורס יתמקד בלימוד המחקר החדש של החוקרים את פנדמיית הדבר הראשונה (מאה ששית-שמינית) ואת פנדמיית הדבר השנייה (מאה ארבע-עשרה-מאה שמונה עשרה) וייגע גם במגיפות נוספות המרחשות בתקופה זו (הצרעת, העגבת והאבעבועות השחורות).</p>
<p>108.1930 מקורות ההווה: אירופה 1890-1968 פרופ' שטפן איריש סמסטר קיץ, יום ב', 14:00 – 16:00, שיעור, 2 נ"ז קורס זה משרטט את ההתפתחויות אשר מסוף המאה ה-19 עד שנות ה-60 שינו ועיצבו את העולם בו אנו חיים. הקורס יתמקד בהיסטוריה האירופית ויכסה את הנושאים: אימפריאליזם, קולוניאליזם, מלחמת העולם הראשונה והתקופה שבין מלחמות העולם, מלחמת העולם השנייה ואת ראשיתה של המלחמה הקרה. במהלך הקורס נדון ונשאל באיזו מידה אנחנו עדיין חיים היום בעולם שמאפייניהם של המאה העשרים.</p>
<p>108.3448 אש ואור בדתות העולם העתיק ד"ר משה בלידשטיין סמסטר קיץ, יום ג', 12:00 – 16:00, סמינר, 6 נ"ז כל דתות העולם העתיק, מהמזרח הקדום ועד לנצרות, השתמשו באור ואש בפולחן ושילבו את האש והאור בתיאולוגיה ובמיתולוגיה שלהם. בקורס נלמד על המקום של אור ואש במדע, באסטרולוגיה וברפואה העתיקה, על האופן שהם מסמנים התגלות וידע, ועל הפונקציה שלהם כמעצבי מרחב חמן. נעקוב אחר ההתפתחות ההיסטורית של חגים ומועדים המוקדשים לאש, קרבנות ומנחות הנשרפים באש, וסדרי הדלקת נרות, מנורות, לפידים ומדורות, ודרך כך נחשוב על אופן ההתפתחות של ריטואלים ודתות.</p>
<p>108.3447 מילים ומעשים: מבוא לחקר מיתוסים ד"ר אורי אמיתי</p>

סמסטר קיץ, יום ג', 16:00 – 20:00, סמינר, 6 נ"ז

בקורס זה נקרא מבחר הגות בנושאי מיתוסים ומחקרם, מכתביהם של פרויד, קסירר, לוי-שטראוס, קולקובסקי, אנדרסון, דוקינס ובלקמור. ננסה להבין את הנחות היסוד והמטרות של הכותבים (והכותבת) השונים, ולחשוב יחדיו כיצד ניתן לישם אותם בשטח. במקביל נתאמן לקראת כתיבת העבודה הסמינריונית תוך בחינה מדוקדקת של מספר מקרי בוחן ספציפיים, שיציגו מיתוסים מפורסמים מתוך הספרות הקלאסית של העת העתיקה.

108.3451 לאחר האימפריה**ד"ר טל זלמנוביץ****סמסטר קיץ, יום ג', 08:00 – 12:00, סמינר, 6 נ"ז**

בקורס זה נבחן את מקומה של האימפריה בחברה הבריטית מאמצע המאה ה-20 ועד היום. נשאל איך תהליכי דה-קולוניזציה והגירה השפיעו על בריטניה, על הקולוניות ועל החברות הלבנות בחבר העמים הבריטי. נבדוק כיצד השפיעו גורמים כמו מעמד, מגדר ומיקום גיאוגרפי על המדיניות הרשמית של המדינה בנושאים גזע והגירה, ועל עמדותיהם של יחידים וקבוצות לחץ. על מנת להבין כיצד האימפריה והמורשת שלה נחו, הובנו ויוצגו על ידי המדינה, יחידים וקבוצות פוליטיות לאורך תקופה זו, נעשה שימוש במגוון של מקורות משניים וראשוניים כגון קטעי עיתונות ופמפלטים פוליטיים, ממוארים, יצירות אמנות, צילומים, הקלטות רדיו, טלוויזיה וסרטי קולנוע. דגש מיוחד יינתן לייצוג הספרותי של הסוגיות המרכזיות של הקורס.

תכנית נופי ידע**100.2003 ערים עתיקות בעולם הדיגיטלי****ד"ר סוטה מצקביץ****סמסטר ב', יום ד', 14:00 – 18:00, שיעור, 4 נ"ז**

הערים הקדומות אשר נבנו מהאלף הרביעי לפני הספירה ועד לשלהי העת העתיקה, מדהימות אותנו בגודלן וביופיין. מחקר הערים והעיור הוא נושא מרתק שמתבסס על שרידים ארכאולוגיים, מקורות כתובים, מפות ותיאורים אמנותיים. הכלים הדיגיטליים ושיטות המחקר החדשניות שעומדים לרשות החוקרים היום מאפשרים לשאול שאלות חדשות, לעבד ולהציג כמויות גדולות של נתונים, ולדלג בקלות בין קנה מדה שונים. במהלך הקורס "נטייל" בערים הגדולות והיפות של פעם, תוך כדי היכרות עם כלים דיגיטליים ומאגרי מידע ממוחשבים שמאפשרים לחקור את ההיבטים השונים של החיים האורבניים: היקף ותכנון הערים, אדריכלות עתיקה, חיי יום-יום, מנהל ושלטון. הקורס יכלול הרצאות אורח של המומחים במדעי הרוח הדיגיטליים: הכתב העתיק, מיפוי ומפות, עיבוד טקסטים ועוד.

100.2002 הממלכה הצלבנית בין מלחמות קודש לחיי יום יום**ד"ר יהודית ברונשטיין, ד"ר גיל פישהוף****סמסטר ב', יום ב', 08:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז**

מסעות הצלב והקמת הממלכה הצלבנית היו מהאירועים הדרמטיים ביותר בימי הביניים. הצלבנים כבשו את הדמיון העממי לאורך המאה ה-20 דמויות כגון ריצ'ארד לב הארי או סאלח-א-דין זכו לתיאורים רבים, ספרותיים וקולנועיים. אולם, בעוד הדימוי המקובל (למשל ביצירות ספרותיות וקולנועיות) מתרכז בהיבט המלחמתי, בהתנגשות דתית ותרבותית, בדימוי אבירים לוחמים ובקרבות השונים בין הצלבנים למוסלמים, המציאות ההיסטורית מורכבת הרבה יותר. אמנם הממלכות הצלבניות היו תולדה של מסעות הצלב ואידיאולוגיה של מלחמת קודש, אך לצד אלו התפתחו בהן חיי יום יום אשר כללו היבטים רבים של מגע, מסחר, וקשרים בין הנוצרים המערבים (הלטינים), המוסלמים, היהודים ונוצרים מזרחיים מזרמים רבים ושונים אשר חיו מזה מאות בשנים בארץ הקודש. השיעור, המשותף להיסטוריונית ד"ר יהודית ברונשטיין, ולחוקר תולדות האמנות הצלבנית ד"ר גיל פישהוף, מבקש לבחון את המציאות המורכבת בממלכה הצלבנית ולעמוד על המתח שבין מציאות של מאבק דתי ואידיאולוגי לבין חיי היומיום שהיוו כר פורה למעבר של מסורות בין תרבויות שונות. כמו כן, יבקש השיעור לעמוד על מרכזיותם של המקומות הקדושים בתפישות הזהות, בתפישות התיאולוגיות וההיסטוריות, וביצירה האמנותית בממלכה הצלבנית.

בית ספר להיסטוריה**113.1108 מהי היסטוריה****ד"ר משה בלידשטיין**

סמסטר ב', יום ד', 14:00 – 18:00, שיעור, 4 נ"ז

הקורס כולל סדרת הרצאות מפי חוקרים מהדיספלינות ההיסטוריות השונות באוניברסיטת חיפה: ארכיאולוגיה, היסטוריה כללית, תולדות ישראל, תולדות האמנות, תיאטרון, לימודי אסיה, ולימודי מזרח תיכון. מטרת ההרצאות היא לספק לתלמידים הצצה למחקר העדכני שמתרחש כעת באוניברסיטת חיפה, ויחד עם זאת להבין את המגוון הרחב של מתודולוגיות, מקורות ונושאים שבהם עוסקים היסטוריונים בימים אלו, את האתגרים העומדים בפניהם ואת האופנים בהם הם מבקשים להתמודד עימם. הרצאות אלה ילוו בשיעורים שיעסקו בתיאוריות היסטוריות, שיתנו הקשר היסטוריוגרפי רחב יותר להצגות של המרצים השונים.

החוג לתיאטרון

118.2542 שייקספיר: כל הבמה מלים וכל המלים עולם

מר דורי פרס

סמסטר ב', יום ה', 14:00 – 17:00, סדנא, 2 נ"ז, על בסיס מקום פנוי

נקודת המוצא שלנו תהינה המלים של שייקספיר, וכיצד השתמש בהן כדי לברוא עולם במה עשיר ממש כמו העולם שמחוץ לבמה. לא בכדי נקרא התיאטרון שבו הציג את רוב מחזותיו "הגלובוס". הכלי המרכזי של שייקספיר היה השפה. "הערב נשמע הצגה", אומר המלט. אנחנו נתמקד בשייקספיר כאיש תיאטרון שכתב לאחון, מלים שאמורות להישמע ולא להיקרא. בשלב מוקדם של הקורס נראה איך השפיעו צורתו הפיזי של התיאטרון ותנאי העבודה התיאטרלית של התקופה על הכתיבה עצמה. בהמשך נבחן את שפתו של שייקספיר מכמה היבטים: ראשית, מה הם האמצעים הצורניים שמרכיבים את הדיאלוג השייקספירי: פרוזה, חרוז לבן, חרוז, משקל, ומקצב, משחקי מלים וכו'. איך שייקספיר משחק בין הצורות ומה זה אומר מבחינה דרמטית. שנית, איך הוא מאפיין דמויות דרך שפה וצורת דיבור. במסגרת זו, נעקוב למשל אחר תפקידי ה"שוטה" במחזותיו. שלישית, מה קורה לכתיבה לאורך קריירת הכתיבה שלו, כשהשימוש בשפה נעשה פרוץ יותר. נראה גם איך השפה של שייקספיר – בתקופה שבה האנגלית היתה שפה גמישה ומתפתחת שסופגת השפעות רבות ומאפשרת חידושים רבים – דומה באופן מסוים לעברית של ימינו, שגם היא עדיין מין "שפה בהתהוות". לאור זה, נראה איך מתרגמים שונים התמודדו ומתמודדים עם האתגרים הללו. נקרא סצנות או קטעי מחזות, ונסה לפצח דרך הכתוב את הרמזים ששייקספיר איש התיאטרון משגר אלינו בבואנו להציג את מחזותיו על במה. בשלב מתקדם יותר של השיעורים, נתמקד בכמה מחזות מסוגנות שונים: טרגדיה, קומדיה, מחזה היסטורי – ואחד מן המחזות האחרונים, שקשה לקטלג אותם.

118.2811 המופע כתרופה

פרופ' עתי ציטרון

סמסטר ב', יום ד', 12:00 – 14:00, שיעור, 2 נ"ז, על בסיס מקום פנוי

משחר קיומה פיתחה האנושות טיפול באמצעים פרפורמטיביים כתוספת או כתחליף לטיפול התרופתי. טיפול זה נעשה הן ברמה האישית והן ברמה הציבורית. בשתי הרמות מהווה הפולחן מסגרת לתהליך הריפוי או התיקון. התבנית המקודשת שלו מכילה מוסיקה וריקוד, תיאטרון פיזי, שירה אפית ודרמטית, שימוש במסכות ו/או בובות והפגנת כישורים וירטואוזיים או על-טבעיים. בפולחן מתקשרים המבצעים עם אבות אבותיהם ועם הכוחות האלוהיים והדמוניים. באמצעותם, הם מתודעים לקלקולים שנגרמו לחברה (כגון מגיפה, בצורת, שיטפונות) או ליחיד (כגון דיכאון, עקרות, דלקת) ומבצעים פעולות לתיקונם. המרפא בטקסים המסורתיים הוא כהן הדת, הרופא או השמאן – האמן הבינתחומי המרפא באמצעות צמחי מרפא ואמנויות. במהלך השיעור נכיר ונבחן את האקט הפולחני כפעולה מתקנת (זהו רק אחד מתפקידי של הפולחן), כשאנו מתמקדים בתופעת השמאניזם על גילוייה המגוונים ברחבי העולם, מסיביר עד דרום אמריקה. כמו כן נבדוק את המקבילות לפעולות אלו בחברה הטכנולוגית בת ימינו ונקדיש דיון מיוחד לליצנות הרפואית ולקשר שלה לליצנות הפולחנית.

118.2540 מופע ומגדר: פיתוח אוריינות ביקורתית פמיניסטית דרך תיאטרון

ד"ר דורית ירושלמי

סמסטר ב', יום א', 12:00 – 14:00, שיעור, 2 נ"ז, על בסיס מקום פנוי

השיעור נועד לפתח מודעות למנגנוני ההחלשה, המשטור והצמצום, באמצעות מפגש עם הצגות, מופעים, כמו גם, הגות פמיניסטית. ידע הוא כוח. כאשר אנחנו רוכשות מושגים וכלים ביקורתיים הם נותנים לנו כלים להבין טוב יותר את ההתנסויות שלנו. דרך המפגש עם טקסטים מעוררי השראה מתולדות התיאטרון ומופעים אקטיביסטיים נלמד על מנגנוני דיכוי שמופעלים בחיינו, כמו גם על טקטיקות של מחאה, שחרור והעצמה. התיאטרון, הדיר ודיכא נשים על רקע מגדרי, אך גם היה שותף פעיל בסדר יום פמיניסטי וקידם מודלים של מופעים שחושפים את ההבניות החברתיות של המגדר, ובתוך כך, בדק גבולות במציאות ובאמנות.

118.2534 התיאטרון כראי הנפש: על החיבור בין התיאטרון והפסיכולוגיה

ד"ר שושנה קיסרי

סמסטר קיץ, יום ב', 10:00 – 12:00 & יום ד', 10:00 – 12:00, סדנא, 2 נ"ז, על בסיס מקום פנוי

הקורס יעסוק בנקודות המפגש בין התיאטרון והפסיכולוגיה ובאופן בו שני תחומים אלו מאירים ומבהירים זה את זה. יוצגו האופנים דרכם ניתן להבין ייצוגים ואלמנטים תיאטרוניים שונים באמצעות הפסיכולוגיה וכן יוצגו האופנים דרכם

ניתן לייצג תהליכים נפשיים שונים בשפת התיאטרון. באופן זה נעסוק בנושאים: קתחיס, קונפליקט, מודל הדחף, יחסים בין מודע ולא מודע, התפקיד הדרמטי כייצוג היבט בעצמי, תסביך אדיפוס, מרחק אסתטי, השתקפות (mirroring), התבוננות על תופעת המשחק בהקשרים שונים. הקורס הינו תיאורטי ומשלב תרגילים שונים בתיאטרון לצד מפגש עם המחזות.

החוג למוסיקה

124.2642 פסקול

מר תומר ברוך

סמסטר ב', יום ב', 10:00 – 12:00, סדנא, 2 נ"ז,

נדרש ידע מוקדם, ניתן להתייעץ עם המרצה

סדנת פסקול הינה סדנה מעשית שמטרתה לאפשר לסטודנטים התנסות בכתיבת פסקולים למדיות שונות, ביניהן וידאו, תאטרון ופרפורמנס. הסדנה נערכת בשיתוף עם קורסים ממחלקות אמנות ותאטרון וכוללת עבודה מול סטודנטים יוצרים שונים ויצירת פסקול לעבודתם. העבודה בסדנה תערך במתכונת של אולפן ביתי, אם כי אין צורך בציוד מיוחד מעבר למחשב אישי. המוסיקה שהמשתתפים ייצרו תהיה מוסיקה אלקטרונית או מוסיקה מוקלטת (ולא תזמור או מוסיקה חיה) על כן יש צורך בניסיון בעבודה מוסיקלית במחשב, או במסגרת הלימודים באוניברסיטה או דרך ניסיון עצמאי. רוב העבודה בקורס תיערך בתוכנת Reaper אבל ניתן לעבוד גם עם תוכנות דומות אחרות.

124.2641 סביב העולם במוסיקה ואוכל

ד"ר אביגיל ווד

סמסטר ב', יום א', 12:00 – 16:00, שיעור, 4 נ"ז

למוסיקה ולאוכל מקומות מרכזיים בחיי היומיום סביב העולם. הם מלווים אותנו ביום וברגעי השיא. בעיתים תכופות אנחנו צורכים ביחד מוסיקה ואוכל, כשמדליקים את הרדיו במטבח, או שומעים מוסיקה במסעדה, ושפות המוסיקה והאוכל לפעמים שותפים ('טעם טוב'). אך הקשר בין מוסיקה ואוכל גם יכול להיות עמוק יותר: שירים מעבירים מתכונים או מידע על חקלאות; צלילים עחרים לנו לבשל; קיימות בסביבה החקלאית גם נוגעת תהליכי יצור של כלים מוסיקאליים. בקורס זה מבחן את הקשר בין מוסיקה ואוכל מזוויות שונות דרך מחקרים עדכניים בתחום.

124.2380 אלתור ג'אז

ד"ר דן כהן

סמסטר ב', יום ב', 08:00 – 10:00, סדנא, 2 נ"ז

נדרש אודישן, בתיאום מול המרצה

הקורס מיועד לכל הסטודנטים המנגנים בכלי נגינה מלוודיים או הרמוניים שיעברו מבדק הבוחן את יכולתם בנגינה ובקריאת תווים. הסטודנטים ילמדו יסודות תיאורטיים ומעשיים באלתור ג'ז תוך נגינה ואלתור על מספר יצירות ג'ז אשר יילמדו במהלך הסמסטר. הדגש הוא על פתוח יכולת האלתור האישית של כל סטודנט תוך כדי נגינה עם ליווי מוקלט של סקיזת קצב (בס ותופים).

124.1211 מקהלה

ד"ר תומר הישג

סמסטר ב', יום ב', 16:00 – 18:00, סדנא, 1 נ"ז

נדרש אישור מרצה ואודישן, בתיאום מול המרצה

מקהלת אוניברסיטת חיפה היא הרכב קולי הפועל במסגרת החוג למוסיקה. רפרטואר המקהלה מגוון מבחינה סגנונית ועשיר באופיו המוסיקלי – יצירות ושירים מתקופות וממקומות שונים, ובשפות אחדות. מזמנים להשתתף במקהלה:

- סטודנטים בחוג למוסיקה, כחלק מתכנית הלימודים (2 נקודות זכות לכל שנת השתתפות במקהלה)
- סטודנטים באוניברסיטה, בכל חוג שהוא (כקורס בחירה; 2 נקודות זכות לכל שנת השתתפות במקהלה)
- חברי סגל ההוראה ועובדי המנהל והמשק באוניברסיטה, וכן מעוניינים אחרים בחוויית הזמרה המקהלתית

RadioArt 124.2599

גב' מאירה אשר

סמסטר ב', יום ד', 14:00 – 18:00, סדנא, 2 נ"ז,

נדרש אישור מרצה

סקירה והכרות עם תחום אמנות הרדיו על סוגיה תוך כדי מימוש פרוייקט רדיו (אישי ו/או קבוצתי) במהלך הקורס, הפקתו באולפן, והבאתו לשידור. בכל מפגש נאזין ונדון בז'אנר מסוים מאמנות הרדיו. העבודה על יצירות רדיו של התלמידים תתרחש באופן קבוע מתחילת הקורס, דרך מטלות מצומצמות ועבודת סיום אחת. דרישות קדם:

* השלמת החובות בקורס "מוסיקה וטכנולוגיה" או קבלה בעקבות ריאיון עם המרצה

החוג לארכיאולוגיה

119.1010 מבוא פרהיסטורי ב'

פרופ' דני נדל

סמסטר ב', יום ג', 10:00 – 12:00, שיעור, 2 נ"ז

חלק ב' של 119.1000 קורס מבוא חובה לתלמידי החוג (ב"א) פתוח לחוגים אחרים סטודנטים מחוגים אחרים - ניתן להירשם רק לחלק א' 119.1000 או לשני החלקים.

הקורס מציג את תולדות האדם הקדמון (כ-5 מיליון שנה) בחלק זה הנושאים העקריים הם : 1. הפריהיסטוריה של א"י- אתרי מפתח ותהליכים עיקריים (לקראת סוף תקופת האבן). 2. ראשית החקלאות והשפעתה על התפתחות המין האנושי. 3. ממצאים ואתרים ייחודיים מיבשות אחרות (למשל, האמנות הפריהיסטורית באירופה).

100.1700 האדם המדבר-סוגיות באבולוציה של השפה

פרופ' דני נדל

סמסטר ב', מתקשב, 4 נ"ז

למיטב ידיעתנו, המין האנושי הוא המין הביולוגי היחיד שיש לו מערכת תקשורת סימבולית ומורכבת, שאינה נטועה ב'כאן ועכשיו' ואינה מוגבלת לנושאי שיח מסוימים – השפה האנושית. כיצד התפתחה מערכת תקשורתית שכזו? האם היא התפתחה בתהליך איטי ואחיד? לחלופין, האם היו מספר אירועים של "קפיצת מדרגה"? האם ניתן לתארך את שלבי התהליך או האירועים הללו? האם התפתחות השפה קשורה להתפתחות יכולות קוגניטיביות וחברתיות אחרות של המין האנושי, כדוגמת ייצור כלים, יצירת אומנות (ציורי קיר, פסלונים ותכשיטים), מנהגי קבורה ועוד? כיצד קשורה התפתחות השפה למבנה החברתי של חברות אנושיות? כיצד התפתח מגוון השפות שקיים כיום על פני כדור הארץ, וכיצד קרה, לדוגמה, ששפות המדוברות כיום בהודו ובחלקים נרחבים של אירופה התפתחו משפה עתיקה אחת? שאלות אלו הן מהתעלומות המסקרנות והמאתגרות ביותר בהבנת התפתחותו של המין האנושי. אמנם לרוב השאלות אין תשובות חד-משמעיות, אך עצם הצבת השאלות והניסיונות לדון בהן לוקחים אותנו למסע מרתק בעקבות התפתחותו של המין האנושי. כדי לדון בסוגיות אלו יש צורך בשיתוף פעולה של כמה תחומי ידע. בהתאם לכך, בקורס רב-תחומי זה חוברים מרצים מארבע דיסציפלינות: בלשנות, ארכיאולוגיה, אנתרופולוגיה ואבולוציה ביולוגית. שילוב רב-תחומי שכזה בתחום ההוראה הוא ייחודי, ולמיטב ידיעתנו לא קיים בארץ ואף נדיר ביותר בעולם. מטרת הקורס: מטרת הקורס הן להאיר את הנושא מנקודות המבט של הדיסציפלינות השונות, ולהציג בפני הסטודנטים את מונחי היסוד, מתודות העבודה ומגוון של רעיונות ומחקרים בתחומים אלו תוך הדגשת הפוטנציאל והיתרונות הטמונים בגישה רב-תחומית כאשר באים לחקור סוגיות מורכבות באבולוציה של השפה במסגרת ההיסטוריה הארוכה של המין האנושי.

119.4155 ארכיאולוגיה ומקרא

ד"ר שי בר

סמסטר קיץ, יום ג', 12:00 – 14:00, שיעור, 2 נ"ז

פתוח לתלמידי שנה ג' ומעלה

במסגרת הקורס נבחן את התיאור המופיע במקרא, לאור התגליות הארכיאולוגיות של העשורים האחרונים. נציג פרשיות משמעותיות בתולדות הארץ והעם. למשל: יציאת מצרים, התיאוריות על ההתנחלות בארץ, האם התקימה ממלכה אחודה ועוד. אירועים אלה ואחרים ייבחנו ארכיאולוגית, תוך ניתוח מגוון הדעות והפרשנויות השונות הנוגעות לממצא ולטקסט.

119.3153 הפסיפס האנושי: הארכיאולוגיה של תרבויות העולם

ד"ר רון שימלמין

סמסטר קיץ, יום ג', 08:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז

פתוח לתלמידי שנה ג' ומעלה

מבט על חברות עבר מאזורים שונים בעולם, מעלה לפנינו מגוון שאלות על השונות בתרבות האדם. במסגרת השיעור נבחן ונדון יחדיו כיצד היבטים שונים, כגון שיוויניות והיררכיה, יחסי אדם סביבה, דת ממוסדת, יחסי מגדר, אלימות ומלחמה, וחידושים טכנולוגיים ככתב, זכו לביטוי שונה בהתאם לאקלים החברתי בו צמחו. הבדלים אלו מחדדים בפנינו את הקושי בשחזור העבר דרך מספר מצומצם של מודלים ומחייבים אותנו לשמור על בסיס תיאורטי רחב להבנת התהליכים שתרצו בעבר ולכוחות החברתיים והסביבתיים שהניעו אותם. חלק א' של השיעור יעסוק בחברות

<p>נוודיות וחקלאיות סביב העולם. מסענו יחל באומנות ציורי המערות של האדם הפליאוליתי באירופה ויסתיים באי הפסחא ובדיון בהתמוטטות. חלק ב' של השיעור יעסוק בהתהוותן של חברות המדינה. מסענו יחל בתהליך העיור במסופוטמיה ויסתיים בדיון אחר קורבנות אדם ביבשת האמריקאית וחלקם במערך החברתי.</p>
<p>119.3050 צייד, מקנה וקרבנות: ארכיאואולוגיה של תקופת המקרא ד"ר נמרוד מרום סמסטר ב' יום ג', 08:00 – 10:00, שיעור, 2 נ"ז</p> <p>בקורס נלמד על הקשרים הכלכליים והסימבוליים בין בני-אדם לבעלי-חיים בתקופות הברונזה והברזל בלבנט. בנוסף להבנת השימוש היום-יומי בבעלי-חיים כמקנה, לבשר, חליבה, עבודה וצמר, נדון בשימוש בהם כהון, כקורבנות, ולהבניית מסגרות כח פוליטיות ואתניות. כמו כן, ניגע בנושאים הקשורים לשיחזור עולם החי של העבר המקראי על השלכותיהם האתיות, המדעיות והפוליטיות.</p>
<p>119.2687 ארכיאואולוגיה של התקופות הקלאסיות ותקופת האסלאם ד"ר נמרוד מרום סמסטר ב', יום ג', 16:00 – 18:00, שיעור, 2 נ"ז</p>

החוג ללשון עברית	
<p>103.2319 מבוא לפרגמטיקה ולחקר השיח פרופ' יעל משלר סמסטר ב', יום ב', 14:00 – 16:00, שיעור, 2 נ"ז</p> <p>הפרגמטיקה, תת-תחום של הבלשנות, עוסקת בשימוש שעושים בני האדם בשפה. חקר השיח, תת-תחום קרוב של הבלשנות, עוסק בחקר השפה ברמת המשפט ומעלה. במבוא זה נלמד את יסודות שני התחומים. כמו כן נלמד שיטות מתודולוגיות לחקר נושאים אלו: נלמד להקליט, לתמלל ולנתח שיח טבעי יומיומי, ונבחן את התיאוריות הנלמדות על השיחות שנלקט.</p>	
<p>103.1021 תורת הניקוד ב' ד"ר אוהד כהן סמסטר ב', יום ב', 08:00 – 10:00, שיעור, 2 נ"ז</p> <p>תרגול יסודי בניקוד כל מילה עברית מכל תקופות הלשון בלוויית הנמקות. ניתוח מורפולוגי של המילה העברית: הכרת בנייני הפועל, הגזרות, משקלי השם, אותיות השימוש. (ניתן לגשת לבחינת פטור בראשית השנה)</p>	
<p>103.2206 לשון חכמים פרופ' יהודית הנשקה סמסטר ב', מתקשב, 2 נ"ז</p> <p>בחלק ב' של הקורס נקרא מבחר טקסטים בלשון חכמים ונעמוד על המאפיינים הלשוניים המתבטאים בהם. החלק הזה של הקורס בונה על החומר הנלמד בחלק הראשון ומוסיף עליו דיון באוצר המילים ובסגנון על סמך קריאת כתבי-יד.</p>	
<p>103.1241 מבוא לבלשנות ד"ר דלית אסולין סמסטר ב', יום ד', 14:00 – 16:00, שיעור, 2 נ"ז</p> <p>קורס זה יקנה את יסודות הבלשנות המודרנית ואת עיקרי הגישה הסטרוקטוראליסטית לניתוח לשוני, תוך הדגמה מהעברית ומשפות אחרות. נמשיך בגישות פוסט-סטרוקטוראליסטיות ובתחומי ההשקה של הבלשנות עם דיסציפלינות אחרות (סוציולוגיה, תקשורת ופסיכולוגיה).</p>	
<p>103.3695 סוגיות בעברית ד"ר דלית אסולין סמסטר ב', יום ד', 14:00 – 16:00, סמינר, 2 נ"ז</p>	
החוג ללימודי אסיה	
<p>125.1312 מבוא לציוויליזציה הסינית ד"ר שחר רהב סמסטר ב', יום ב', 08:00 – 10:00 & יום ה', 08:00 – 10:00, שיעור, 4 נ"ז</p>	

סין הייתה המעצמה הדומיננטית במזרח אסיה במשך מאות שנים; השפה הסינית, הספרות, וההגות השפיעו על התרבויות הסובבות אותה. קורס זה מספק היכרות ראשונית עם תולדות סין ותרבותה מהיסודות המוקדמים ביותר שלה, דרך הווצרות שושלות קיסריות, ולבסוף עד נפילתן והתהוותה של מדינת-לאום תחת שלטון המפלגה הקומוניסטית הסינית. נסקור בין היתר את יסודות השפה הסינית, את ההגות הסינית המוקדמת (כולל קונפוציוס מחד והדאואיסטים מאידך), את הקמת מדינה ריכוזית והמוסדות שלה, את חילפוי השושלות, עליית הבודהיזם ושקיעתו, את המפגש עם תרבויות כובשות זרות, והמפגש עם אירופה והמערב.

125.1503 מבוא לציוויליזציה הסינית

ד"ר אריק מורן

סמסטר ב', יום ג', 10:00 – 14:00, שיעור, 4 נ"ז

קורס זה יסקור את התפתחותה של הציוויליזציה ההודית על רבדיה השונים, מניצניה בתרבות עמק האינדוס ועד שלהי התקופה המוגהולית. נתחקה אחר העמים, התרבויות, הדתות והישויות הפוליטיות שקמו בתת-היבשת, תוך בחינת מאפייני היסוד של התרבות ההודית על ביטוייה החומריים, הספרותיים והדתיים. כך, למשל, נראה כיצד מושג מרכזי כמו הסגפנות, שהתגבש לכדי רכיב מרכזי של הציוויליזציה ההודית בשלהי התקופה הודית, עבר גלגולים ועיבודים שאפשרו לו להמשיך למלא תפקיד משמעותי בממלכות המוסלמיות שנוצרו בהודו בעת החדשה. בכך יקנה הקורס לתלמידי הכרות בסיסית עם עושרה ומורכבותה של הציוויליזציה ההודית תוך הדגשת שאלות ודיוניים מרכזיים הנוגעים למחקרה.

125.1105 תולדות יפן המודרנית

פרופ' רותם קובנר

סמסטר ב', יום ב', 14:00 – 18:00, שיעור, 4 נ"ז

הקורס סוקר את תולדות יפן המודרנית מאז פתיחתה למערב באמצע המאה ה-19 ועד ימינו. דגש מיוחד מושם על תהליכי המודרניזציה ועל הצורה בה קלטה יפן את תרבות המערב ושלבה אותה במסורת ובערכים שלה. בנוסף, הקורס בוחן את הרקע לכיבושים היפנים ונפילת האימפריה, סוקר את הסיבות להצלחה הכלכלית של יפן ומנתח את התהליכים העוברים על החברה היפנית בהווה.

125.1307 סין בת זמננו

ד"ר נמרוד ברנוביץ

סמסטר ב', יום ג', 14:00 – 18:00, שיעור, 4 נ"ז

קורס זה יסקור את האירועים המרכזיים והתמורות החשובות שחלו בסין בתחומי הפוליטיקה, החברה, הכלכלה, התרבות והיחסים הבינלאומיים מאז הקמת הרפובליקה העממית של סין ב-1949 ועד ימינו. חלקו הראשון של הקורס יוקדש לתקופת מאו (1949-1976), וחלקו השני לתקופת המעבר שבאה אחרי מותו של מאו ולתקופת הרפורמות (מ-1978 ואילך). לצד סקירת האירועים והשינויים החשובים, נאפיין את ההווה הסינית על מכלול היבטיה וננתח את הגורמים שהובילו לעלייתה של סין כמעצמה כלכלית, ובעתיד הלא רחוק כנראה גם בטחונית ומדינית, את מודל הפיתוח הייחודי שמדינה זו עיצבה מאז תחילת הרפורמות, את האתגרים שניצבים בפניה כיום, ואת האופן שבו היא מתמודדת עם האתגרים הללו.

125.1566 סנסקריט - שפת האלים

מר אלכס צ'רניאק

סמסטר ב', יום ה', 12:00 – 16:00, שיעור, 4 נ"ז

הקורס מציג את יסודות הסנסקריט, לשון הודו-אירופית עתיקה שהיוותה שפת תרבות הודו המסורתית. הקורס מתאר את מבנה השפה ומקנה כלים בסיסיים המאפשרים הבנת הנקרא והנשמע ברמת המתחילים תוך תרגול וחשיפה לקטעים מקוריים מעולם המיתולוגיה וההגות ההודית הקלאסית.

125.1507 תולדות הודו המודרנית

פרופ' ארנית שני

סמסטר ב', מתוקשב, 4 נ"ז

הקורס ידון בתהליכים הפוליטיים, חברתיים, כלכליים ותרבותיים שהתחוללו בהודו מאז נפילתה של האימפריה המוגולית, הכיבוש הבריטי ועד למעבר לעצמאות לאחר חלוקת תת-היבשת. ננסה להסביר כיצד ובעזרת אילו טכניקות הצליחה בריטניה להשתלט על תת-היבשת? מה היו הרעיונות שהנחו את המדיניות האימפריאלית, עד כמה היה השלטון הקולוניאלי אחראי לתת-ההתפתחות של הודו? נדון בכוחות שהניעו את הלאומיות ההודית, בקונפליקט ההינדי-מוסלמי ובדינמיקה שהובילה לחלוקתה של תת-היבשת להודו ופקיסטאן. הקורס יעניק פרספקטיבה היסטורית להבנת הפוליטיקה והחברה בהודו בת זמננו.

125.1135 חברה ותרבות ביפן המודרנית

פרופ' מיכל בול דליות

סמסטר ב', מתקשב, 4 נ"ז

הקורס מציג סוגיות מרכזיות בחיים הציבוריים התרבותיים של יפן מאז המלחמה. תוך טיפול בנושאים כמו מעמדות, משפחה, חינוך, מגדר, מיעוטים, אידיאולוגיה ודימויים תרבותיים, מסורת ומודרניות, נברר כיצד יש להבין המשכיות ושינויים תרבותיים, אחדות וגיוון תרבותי, קונפורמיות וחתרנות תרבותית ביפן המודרנית. הקורס מתאים במיוחד לסטודנטים המעוניינים להעמיק את היכרותם עם יפן ומהווה המשך לקורס המבואי על תולדות יפן המודרנית.

החוג לתולדות האומנות

111.2749 ארכיטקטורה רומית

ד"ר רון פוקס

סמסטר ב', יום א', 16:00 – 18:00, שיעור, 2 נ"ז

111.2364 אמנות אטרוסקית

ד"ר חמוטל סולימן

סמסטר ב', יום ד, 10:00 – 12:00, שיעור, 2 נ"ז

קורס זה מציג את האומנות האטרוסקית מהמאה ה-8 ועד למאה ה-3 לפנה"ס כפי שהיא התפתחה באיטליה-באזור אטרווריה (Etruria). במהלך הקורס נכיר ונבחן את התפתחות האומנות האטרוסקית כפי שהיא באה לידי ביטוי באזורים הגיאוגרפים השונים באטרווריה ובבתי המלאכה השונים. נכיר את "מקור" העם האטרוסקי כפי שהוא מופיע במקורות היוונים הכתובים. נסקור את תחילת האמנות האטרוסקית מתקופת פרוטו-וילנובה דרך תחילת האמנות הפיגורטיבית והתפתחותה בציורי הקברים והכדים. בנוסף נבחן היבטים אלו גם במסורות הפיסול והאדריכלות וכן נלמד על האלים המרכזיים בדת האטרוסקית כפי שהם באים לידי ביטוי ביצירות האמנות.

111.2735 ארכיטקטורה של ביתני תערוכה

ד"ר רון פוקס

סמסטר ב', יום ה', 12:00 – 14:00, שיעור, 2 נ"ז

החוג לספרות עברית והשוואתית

122.2051 גברים, נשים ומה שביניהם בספרות חז"ל

פרופ' דינה שטיין

סמסטר ב', יום ב', 12:00 – 16:00, שיעור, 4 נ"ז

122.2370 כאחיו האוחז במפרשת: סופרים כותבים על צייר

פרופ' שחר ברם

סמסטר ב', יום ב', 08:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז

122.3387 סמינר שפת האם ושפת האב בשירה הישראלית

ד"ר נטשה גורדינסקי

סמסטר ב', יום ד', 08:00 – 12:00, סמינר, 4 נ"ז

122.3524 התפתחות הרומן הצרפתי בעידן הפוסט מודרני ועד ימינו

פרופ' רות עמר

סמסטר ב', יום ג', 16:00 – 20:00, סמינר, 4 נ"ז

מטרת הקורס: בשלב ראשון נתמקד במושג הפוסטמודרניזם ושינויים שחלו ברומן הצרפתי, המעבר מהרומן המודרני לפוסטמודרני, ונלבן את בעיות הרומן על בסיס התיאוריות של ג'ק דרידה, ג'-פ. ליוטרד וג'אן בודרילרד. ננתח רומנים

<p>של סופרים המייצגים סוגים שונים של כתיבה פוסמודרנית: מרגריט דורס, פטריק מודיאנו, ז'אן אשנז, מישל וולבק, טהר בן ג'לון. בשלב שני נתמקד בתפנית של הרומן העכשווי: הדוגמא של מייליס דה קרנגל ועוד(מ.א.)</p>
<p>122.3735 סמינר הדרמה הרוסית במאה ה-19 פרופ' לריסה פיאלקובה סמסטר ב', יום ד, 16:00 – 20:00, סמינר, 4 נ"ז</p>
<p>122.2045 מעשיות וחלומות ד"ר רות ראופמן סמסטר קיץ, מתקשב, 4 נ"ז</p>
<p>122.2388 ספרות ישראלית בקולנוע ד"ר נטשה גורדינסקי סמסטר קיץ, יום ג, 08:00 – 12:00, שיעור, 4 נ"ז</p>